

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk (przewodniczący)

SSN Małgorzata Bednarek

SSN Ryszard Witkowski (sprawozdawca)

Protokolant Weronika Woźniak

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie del. do Prokuratury Krajowej Anety Orzechowskiej

w sprawie P. P.,

oskarżonego o czyn z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. i inne.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 31 marca 2023 r.

zażalenia obrońcy oskarżonego na postanowienie Sądu Najwyższego z 15 marca 2023 r. sygn. akt I KK 233/22 wydane na rozprawie kasacyjnej o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. oraz art. 538 § 2 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego, wyrokiem z 15 marca 2023 r. sygn. akt I KK 233/22, uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 15 lipca 2021 r. sygn. akt II AKa 213/21, którym zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy z 14 kwietnia 2021 r. sygn. III K 55/20. Uchylając to orzeczenie co do czynu z art. 197 § 1 i 3 pkt 2 k.k. i art. 197 § 2 k.k. i art. 200 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., Sąd Najwyższy na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k., zastosował wobec P. P.

środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, liczony od dnia 15 marca 2023 r., godz. 12:35.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca oskarżonego zarzucając:

1. naruszenie art. 263 § 7 k.p.k. poprzez błędne ustalenie, że w realiach niniejszej sprawy istnieje konieczność stosowania tymczasowego aresztowania, w sytuacji, gdy oskarżony swoim zachowaniem nie dał podstaw do tego, aby wyprowadzić wniosek, że po uchyleniu środka zapobiegawczego będzie naruszał porządek prawny;
2. naruszenie art. 258 § 2 i 3 k.p.k., polegające na przyjęciu, że oskarżonemu grozi wymierzenie surowej kary, w sytuacji gdy prawidłowa analiza norm prawnych prowadzi do wniosku, że okoliczność ta nie może stanowić samodzielnej przesłanki do stosowania tymczasowego aresztowania, bowiem potrzeba zastosowania tego środka musi być podyktowana zabezpieczeniem prawidłowego toku postępowania, a z okoliczności niniejszej sprawy nie wynika, aby oskarżony jakimkolwiek swoim zachowaniem zmierzał do utrudnienia toku postępowania;
3. naruszenie art. 249 § 1 k.p.k. polegające na braku rozważenia przez Sąd czy w sprawie istnieje konieczność stosowania środków zapobiegawczych, w sytuacji gdy w sprawie został zgromadzony cały materiał dowodowy, a ponadto został wydany wyrok przez Sąd pierwszej instancji.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniósł o uchylenie tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego P. P..

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniesione przez obrońcę P. P. zażalenie jest niezasadne i nie może prowadzić do zmiany zaskarżonego postanowienia. Podnoszone przez skarżącego w środku odwoławczym okoliczności nie uwzględniają bowiem zaistnienia w sprawie tych przesłanek, które Sąd *a quo* wskazał jako uzasadniające zastosowanie wobec oskarżonej tymczasowego aresztowania. W pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę, iż w poddanym kontroli instancyjnej postanowieniu odwołano się do treści przepisu art. 538 § 2 k.p.k., który jest podstawą prawną do zastosowania środków zapobiegawczych, w tym tymczasowego aresztowania, gdy doszło do uchylenia zaskarżonego kasacją orzeczenia.

Przypomnieć należy, że wobec oskarżonego nieprawomocnie orzeczono w pierwszej instancji karę łączną 15 lat pozbawienia wolności za popełnienie ponad dwudziestu przestępstw przeciwko wolności seksualnej (art. 197 § 3 k.k. i in.), co samo w sobie wskazuje na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego zarzuconych mu czynów, zwalniając sąd z obowiązku przedstawiania szczegółowej argumentacji uzasadniającej takie przekonanie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 marca 2023 r. sygn. akt I KZ 20/23).

Niezależnie od powyższego, podkreślenia wymaga, iż skarżący nie wskazuje żadnych okoliczności, które prowadziłyby do podważenia trafności przekonania Sądu Najwyższego o tym, że zebrane w sprawie dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżonemu realnie grozi wymierzenie - finalnie - surowej kary pozbawienia wolności w rozumieniu wskazanych przepisów prawa procesowego. Konkluzji tej nie zmienia fakt uchylenia orzeczenia sądu odwoławczego, gdyż nastąpiło to z przyczyn niepodważających sprawstwa oskarżonego P. P.. Tym samym potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego izolacyjnym środkiem zapobiegawczym znajduje swoją podstawę normatywną w przepisach art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k.

Art. 258 § 2 k.p.k. wprowadza szczególny rodzaj domniemania istnienia obawy,

że oskarżony, z uwagi na grożąca mu surową karę, będzie bezprawnie utrudniał postępowanie. W związku z tym, zgodnie z poczynionym przez ustawodawcę założeniem, nie jest wymagane w takiej sytuacji wykazywanie przez sąd w oparciu o zebrane w sprawie dowody konkretnych zachowań oskarżonego mogących destabilizować prawidłowy tok postępowania (art. 251 § 3 k.p.k.). Z kolei, gdy nie występują takie okoliczności, które w rozumieniu przepisu art. 259 § 1-3 k.p.k. nakazywałyby odstępnie od stosowania najsurowszego środka zapobiegawczego, przepis ten stanowi wystarczającą i samodzielną podstawę szczególną do stosowania tymczasowego aresztowania (zob. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2012 r. sygn. I KZP 18/11).

Biorąc powyższe pod uwagę tudzież fakt, iż funkcją środka zapobiegawczego jest zabezpieczenie prawidłowego toku całego procesu karnego, w konsekwencji czego sąd chroni nie tylko postępowanie dowodowe, ale może również objąć jego dalsze etapy, aż do chwili rozpoczęcia wykonywania kary, zgodnie z art. 249 § 4 k.p.k., podzielić należało ustalenie, że na obecnym etapie postępowania jedynie izolacyjny środek zapobiegawczy jest w stanie zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania, a zastosowanie innych środków zapobiegawczych nie byłoby wystarczające (nie materializuje się stan przewidziany w art. 257 § 1 k.p.k.).

Z tych też względów zaskarżone postanowienie – jako w pełni prawidłowe – należało utrzymać w mocy.

[SOP]

[a!]

